

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ЗЕЛЕНОДОЛЬСК МУНИЦИПАЛЬ
РАЙОНЫ НОРЛАТ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ**

КАРАР

«12» май 2018ел

№134

Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районы Норлат авыл жирлеге жирле үзидарэ органнары муниципаль хезмэткэрлэренең этика һәм хезмэт тәртибе кодексын раслау турында

Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районы Норлат авыл жирлеге жирле үзидарэ органнарына жәмгыятьнең ышанычын арттыру, муниципаль хезмэткэрлэрнең жирле үзидарэ органнарына вазыйфай бурычларын намуслы һәм нәтижәле үтәүләрэн тәэмин итү, шулай ук Зеленодольск муниципаль районы Норлат авыл жирлеге жирле үзидарэ органнарында коррупцияне һәм башка хокук бозуларны кисәтү максатларында, Зеленодольск муниципаль районы Норлат авыл жирлеге Советы карар итте:

1. Кушымта нигезендә Зеленодольск муниципаль районы Норлат авыл жирлеге жирле үзидарэ органнары муниципаль хезмэткэрлэренең этика һәм хезмэт тәртибе кодексын (алга таба - Кодекс) расларга.

2. Әлеге карарны Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында (<http://pravo.tatarstan.ru>) Татарстан Республикасы Муниципаль берәмлекләре порталы составында Зеленодольск муниципаль районы сайтында (<http://zelenodolsk.tatarstan.ru> («Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә, шулай ук Зеленодольск муниципаль районы Норлат авыл жирлегенең мәгълүмати стендларында) урнаштырырга.

3. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотам.

**Норлат авыл жирлеге башлыгы,
Совет рәисе**

Р.Р.Багаутдинов

Зеленодольск муниципаль районы
Норлат авыл жирлеге Советының
2018 елның 12 маендагы 134
номерлы карарына кушымта.

ЗЕЛЕНОДОЛЬСК МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ НОРЛАТ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ ЖИРЛЕ ҮЗИДАРЭ ОРГАНАРЫ МУНИЦИПАЛЬ ХЕЗМӘТКӘРЛӘРЕНЕҢ ЭТИКА ҺӘМ ХЕЗМӘТ ТӘРТИБЕ КОДЕКСЫ.

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Зеленодольск муниципаль районы Норлат авыл жирлеге муниципаль хезмәткәрләренең этика һәм хезмәт тәртибе кодексы (алга таба – Кодекс) «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» 2007 елның 2 мартындагы 25-ФЗ номерлы Федераль законы, 2008 елның 25 декабрдәге «Коррупциягә каршы торы турында» 273-ФЗ номерлы Федераль законга, муниципаль хезмәткәрләр өчен чикләүләр, тыюлар һәм вазыйфалар үз эченә алган башка федераль законнарға, муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексы нигезендә эшләнгән, Россия Федерациясе дәүләт хезмәткәрләренең һәм муниципаль хезмәткәрләренең этика һәм хезмәт тәртибе кодексы нигезләмәләрен исәпкә алып, Россия Федерациясе Президенты каршындагы коррупциягә каршы торы советы Президиумының 2010 елның 23 декабрдәге карары белән расланган башка норматив хокукый актларга ярашлы рәвештә.

1.2. Кодекс һөнәри хезмәт этикасының һәм хезмәт тәртибенен төп кагыйдәләренең гомуми принципларыннан гыйбарәт, аларга Зеленодольск муниципаль районы Норлат авыл жирлеге муниципаль хезмәткәрләре (алга таба – муниципаль хезмәткәрләр), биләгән вазыйфаларына бәйсез рәвештә эш итәргә тиеш.

1.3. Зеленодольск муниципаль районының Норлат авыл жирлегендә муниципаль хезмәткә кергән Россия Федерациясе гражданы әлегә кодекс нигезләмәләре белән танышырга һәм хезмәт эшчәнлеген башкарганда аларны үтәргә тиеш, шул исәптән «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәреннән файдаланып.

1.4. Һәр муниципаль хезмәткәр Кодексның нигезләмәләрен үтәү өчен барлык кирәкле чараларны күрергә тиеш, ә Россия Федерациясенен һәр гражданы, Кодекс нигезләмәләре нигезендә, муниципаль хезмәткәрдән аның белән мөнәсәбәтләрдә үз-үзен тотуны көтәргә хокуклы.

1.5. Кодексның максаты - муниципаль хезмәткәрләренең һөнәри эшчәнлекләрен лаеклы үтәү өчен этик нормалар һәм хезмәт тәртибе кагыйдәләрен билгеләү, шулай ук муниципаль хезмәткәрләренең абруен ныгытуга, гражданның жирле үзидарэ органнарына ышанычын ныгытуга һәм муниципаль хезмәткәрләренең бердәм тәртипләрен тәмин итүгә ярдәм итү.

1.6. Кодекс муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан үз вазыйфай бурычларын үтәүнең нәтижәлелеген күтәргә юнәлдерелгән.

1.7. Кодекс муниципаль хезмәт өлкәсендә тиешле әхлак формалаштыру, ижтимагый аңда муниципаль хезмәткә хөрмәт белән карау өчен нигез булып тора, шулай ук муниципаль хезмәткәрләрнең ижтимагый аңы һәм әдәплелеге, аларның үз-үзләрен контрольдә тоту институты буларак та тора.

1.8. Кодексның муниципаль хезмәткәрләрен белү һәм үтәү аларның һөнәри эшчәнлекләрен һәм хезмәт тәртибен бәяләү критерийларының берсе булып тора.

2. Муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт тәртибенең төп принциплары һәм кагыйдәләре

2.1. Муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт тәртибенең төп принциплары муниципаль хезмәттә булуларына бәйле рәвештә Россия Федерациясе гражданның үз-үзләрен тотышының нигезе булып тора.

2.2. Муниципаль хезмәткәрләр, дәүләт, жәмгыять һәм гражданның алдында җаваплылыкны аңлап, түбәндәгеләргә чакырылган:

а) вазыйфай бурычларын намус белән һәм югары һөнәри дәрәжәдә башкарырга, вазыйфай бурычларын үтәгәндә кешенең һәм гражданның хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатьләрен расага, милләтенә, теленә, дингә һәм башка шартларга, шулай ук оешмаларның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен үтәргә;

б) кеше һәм гражданин хокукларын һәм ирекләрен тану, үтәү һәм яклау жирле үзидарә органнары һәм муниципаль хезмәткәрләр эшчәнлегенең төп мәгънәсен һәм эчтәлеген билгеләүдән чыгып эш итәргә;

в) үз эшчәнлеген тиешле жирле үзидарә органы вәкаләтләре чикләрендә гамәлгә ашырырга;

г) нинди дә булса һөнәри яисә социаль грларга өстенлек бирмәскә

к) Россия һәм башка дәүләтләр халыкларының горәф-гадәтләренә һәм традицияләренә карата түземлек һәм ихтирам күрсәтергә, төрле этник, социаль төркемнәрнең һәм конфессияләренә мәдәни һәм башка үзенчәлекләрен исәпкә алырга, милләтара һәм конфессияара татулыкка ярдәм итәргә;

л) муниципаль хезмәткәрләрнең вазыйфай бурычларын намуслы башкаруында шик тудырырлык үз-үзен тотышыннан тыелырга, шулай ук аның жирле үзидарә органы абруена яисә абруена зыян китерергә сәләтле конфликтлы хәлләрдән качарга;

м) мәнфәгатьләр конфликты килеп чыгуны булдырмау һәм бәхәсләрнең килеп чыгуын җайга салу буенча законнарда каралган чараларны күрергә;

н) шәхси характердагы мәсьәләләргә хәл иткәндә жирле үзидарә органнары, оешмалар, вазыйфай затлар, дәүләт, муниципаль хезмәткәрләр һәм гражданның эшчәнлегенә йогынты ясау өчен хезмәт урыныннан файдаланмау;

о) эшчәнлеккә карата ачык әйтәлмәләрдән, фикерләрдән һәм бәяләүләрдән тыелырга

2.3. Муниципаль хезмәткәрләр Россия Федерациясе Конституциясен, федераль конституциячел һәм федераль законнарны, Россия Федерациясенең башка норматив хокукый актларын, Татарстан Республикасы Конституциясен, Татарстан Республикасының башка норматив хокукый актларын, Татарстан Республикасының башка норматив хокукый актларын, Татарстан Республикасының Зеленодольск муниципаль районының «Норлат авыл жирлеген» муниципаль берәмлеген Уставын, муниципаль хокукый актларны үтәргә тиеш.

2.4. Муниципаль хезмәткәрләр үз эшчәнлегендә законнар һәм башка норматив хокукый актлар бозылуга, сәяси, икътисадый максатка яраклылыктан яисә башка мотивлардан чыгып, юл куймаска тиеш.

2.5. Муниципаль хезмәткәрләр коррупция күренешләренә каршы торырга һәм Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә аны профилактикалау чараларын күрергә тиеш.

2.6. Вазыйфай бурычларын үтәгәндә муниципаль хезмәткәрләр конфликтка китергән яисә китерергә мөмкин булган шәхси кызыксынуларына юл куймаска тиеш.

2.11. Башка муниципаль хезмәткәрләргә карата оештыру-боеру вәкаләтләре бирелгән муниципаль хезмәткәр түбәндәгеләргә тапшырылган:

а) мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау һәм жайга салу чараларын күрергә;

б) коррупцияне кисәтү чараларын күрергә;

в) муниципаль хезмәткәрләргә сәяси партияләр һәм башка ижтимагый берләшмәләр эшчәнлегендә катнашуга мәжбүр итү очракларына юл куймаска.

2.12. Башка муниципаль хезмәткәрләргә карата оештыру-күрсәтмә вәкаләтләре бирелгән муниципаль хезмәткәр үзенә буйсынган муниципаль хезмәткәрләрнең коррупциячел рәвештә үз-үзләрен тотышын куркыныч астына куймауларына, үз шәхси тотышларына намуслылык, гаделлек һәм гаделлек үрнәген күрсәтүгә чаралар күрергә тиеш.

2.13. Башка муниципаль хезмәткәрләргә карата оештыру-боеру вәкаләтләре бирелгән муниципаль хезмәткәр үз кул астындагыларның гамәлләре яисә гамәл кылмаулары өчен Россия Федерациясе законнары нигезендә җаваплы булла.

3. Муниципаль хезмәткәрнең коррупциягә каршы үз-үзен тотышы стандарты.

3.1. Муниципаль хезмәткәрләр коррупция күренешләренә каршы торырга һәм Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы норматив хокукый актларында билгеләнгән тәртиптә аны профилактикалау чараларын күрергә тиеш.

3.2. Муниципаль хезмәт вазыйфасына һәм вазыйфай бурычларын үтәүгә билгеләнгәндә муниципаль хезмәткәр үзгәндә вазыйфай бурычларын тиешенчә үтәүгә йогынты ясый торган яисә йогынты ясый ала торган шәхси кызыксынучанлык булу яисә булу мөмкинлегенә турында белдерергә тиеш.

3.3. Муниципаль хезмәткәр үзенең керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында, шулай ук хатынының (иренең) һәм балигъ булмаган балаларының керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында Россия Федерациясе законнары нигезендә белешмәләр тапшырырга тиеш.

3.4. Муниципаль хезмәткәр яллаучы вәкиленә, Россия Федерациясе прокуратурасы органнарына яисә барлык очраklar турында башка дәүләт органнарына хәбәр итәргә тиеш.

г) матди-техник һәм башка тәмин итү чараларыннан, башка муниципаль мөлкәттән вазыйфай бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә генә файдаланырга.

3.7. Башка муниципаль хезмәткәрләргә карата оештыру-күрсәтмә бирү вәкаләтләре бирелгән муниципаль хезмәткәрләр түбәндәгеләргә чакырылган:

а) үз кул астындагыларның мәнфәгәтләре конфликтын булдырмау һәм жайга салу чараларын күрергә;

б) буйсынучылар арасында коррупцияне кисәтү чараларын күрергә;

в) муниципаль хезмәткәрләрне сәяси партияләр һәм ижтимагый берләшмәләр эшчәнлегендә катнашуга мәжбүр итү очраklарына юл куймаска.

3.8. Башка муниципаль хезмәткәрләргә карата оештыру-күрсәтмә вәкаләтләре бирелгән муниципаль хезмәткәрләр үз шәхси тотышлары белән намуслылык, гаделлек һәм гаделлек үрнәген күрсәтергә тиеш.

3.9. Муниципаль хезмәт Вазыйфаларын биләүче муниципаль хезмәткәрләр арасында турыдан-туры буйсыну яисә контроль булу белән бәйле яқын туганлык яисә үзлек (ата-ана, ир белән хатын, ир белән хатын, балалар, бертуганнар, апа-сәңелләр, ата-аналар һәм ир белән хатын) булганда, аларның берсе муниципаль хезмәттән азат итү яисә муниципаль хезмәтнең башка вазыйфасына күчерү юлы белән муниципаль хезмәтнең тиешле вазыйфасын биләүдән баш тартырга тиеш.

4. Муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт тәртибен тәкъдим итү этик кагыйдәләре.

4.1. Хезмәт тәртибендә муниципаль хезмәткәргә кеше, аның хокуклары һәм ирекләре иң югары кыйммәткә ия, һәм һәр граждан хосусый тормышның кагылгысызлыгына, шәхси һәм гаилә серенә, намусны, абруйны, үзенең яхшы исемен яклауга хокуклы дигән конституциячел нигезләмәләрдән чыгып эш итәргә кирәк.

4.2. Хезмәт тәртибендә муниципаль хезмәткәр түбәндәгеләрдән тыела:

а) женес, яшь, раса, милләт, тел, гражданлык, социаль, милек яки гаилә хәле, сәяси яисә дини өстенлекләр билгеләре буенча дискриминацион характердагы теләсә кайсы төр әйтәлмәләр һәм гамәлләр;

б) тупаслык, кимсетүле тон чагылышлары, тәкәбберлек, алдан кисәтүләр, хокуксыз, нигезсез гаепләүләрне күрсәтү;

в) нормаль аралашуга яисэ хокукка каршы үз-үзен тотышны провокациялэүче янаулар, мыскыллаучы әйтелмәләр һәм репликалар, гамәлләр;
г) гражданнар белән хезмәт киңәшмәләре, әңгәмәләр, башка хезмәт аралашуы вақытында тәмәке тарту.

4.3. Муниципаль хезмәткәрләр коллективта эшлекле мөнәсәбәтләр урнаштырырга һәм бер-берсе белән конструктив хезмәттәшлек урнаштырырга тиеш.

Муниципаль хезмәткәрләр гражданнар һәм хезмәттәшләр белән аралашканда әдәпле, ягымлы, корректлы, игътибарлы булырга һәм түземлек күрсәтергә тиеш.

4.4. Хезмәт шартларына һәм хезмәт чарасы форматына бәйле рәвештә, вазыйфай бурычларын үтәгәндә муниципаль хезмәткәрнең тышкы кыяфәте гражданнарның жирле үзидарә органнарына карата ихтирамлы мөнәсәбәтенә, рәсми, тыелып торучанлыгы, горөф-гадәтлелеге, пөхтәлеге белән аерылып торган гомум кабул ителгән эшлекле стильгә туры килергә тиеш.

5. Кодексның нигезләмәләрен бозган өчен жаваплылык.

5.1. Муниципаль хезмәткәрләргә әлеге Кодексның нигезләмәләрен бозу, Зеленодольск муниципаль районы Норлат авыл жирлегенең жирле үзидарә органнарында муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт тәртибе таләпләрен үтәү һәм мәнфәгатьләр конфликтын жайга салу комиссиясе утырышында, ә законнарда каралган очрақларда, Кодексны бозу муниципаль хезмәткәргә юридик жаваплылык чараларын куллануга китерә.

5.2. Кодексның муниципаль хезмәткәрләре тарафыннан аттестацияләр уздырғанда, югарырак вазыйфаларга чыгару өчен кадрлар резервын формалаштырғанда, шулай ук дисциплинар түләтүләр салғанда исәпкә алына.